

НАЧЕЛО ОПОРТУНИТЕТА
КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА КОД КРИВИЧНИХ ДЕЛА
ПРОТИВ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

РЕНАТА ЦВЕТАНОВИЋ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉЕВИ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ
2. ПОЈАМ, ОПРАВДАЊЕ, ОБЛИЦИ ОПОРТУНИТЕТА КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА
  - ОДЛАГАЊЕ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА
  - ОДБАЧАЈ ПРИЈАВЕ ЗБОГ РАЗЛОГА ПРАВИЧНОСТИ
3. ПРИМЕНА НАЧЕЛА ОПОРТУНИТЕТА КОД КРИВИЧНИХ ДЕЛА ПРОТИВ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
4. ЗАКЉУЧАК

1. ПРЕДМЕТ – ОПОРТУНИТЕТ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА ПУНОЛЕТНИХ ИЗВРШИЛАЦА САГЛЕДАН ИЗ УГЛА ЗАКОНСКЕ РЕГУЛАТИВЕ И ЊЕГОВА ПРИМЕНА

ЦИЉЕВИ – ИЗЛАГАЊЕ И ОЦЕНА ПРОЦЕСНИХ ПРАВИЛА ВАЖЕЋЕГ
ЗАКОНИКА О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ КОЈИМ СЕ РЕГУЛИШЕ
ОПОРТУНИТЕТ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА

2. ПОЈАМ – ОВЛАШЋЕЊЕ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА ДА КАДА СЕ СТЕКНУ СТВАРНИ И ПРАВНИХ РАЗЛОЗИ У СВАКОМ КОНКРЕТНОМ СЛУЧАЈУ ЦЕНИ ДА ЛИ ЈЕ ЦЕЛИСХОДНО ПОКРЕТАТИ КРИВИЧНИ ПОСТУПАК ИЛИ НЕ.

ДАЈЕ ПРАВО ЈАВНОМ ТУЖИОЦА ДА НЕ ПОКРЕНЕ, НЕ ВОДИ КРИВИЧНИ ПОСТУПАК ПРОТИВ ОДРЕЂЕНОГ ЛИЦА ИАКО СУ ИСПУЊЕНИ ЗАКОНСКИ УСЛОВИ ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА

Чл.6 Законика о кривичном поступку – законитост кривичног гоњења

ТУЖИЛАЦ ОЦЕЊУЈЕ – ВАЖЕЊЕ МАТЕРИЈАЛНОГ ПРАВА, ИСПУЊЕНОСТ ПРОЦЕСНИХ УСЛОВА, АКО ПОСТОЈЕ, ЦЕЛИСХОДНОСТ ДА СЕ СА СТАНОВИШТА ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА УЧИНИЛАЦ ГОНИ И ОБЕЗБЕДИ ПРИМЕНА КРИВИЧНЕ САНКЦИЈЕ

ОПРАВДАНОСТ

- ЕКОНОМИЧНОСТ, УБРЗАЊЕ, ПОЈЕДНОСТАВЉЕЊЕ ПОСТУПАКА,
- РАСТЕРЕЊЕЊЕ СУДА ОД ПРЕДМЕТА ЛАКШИХ КРИВИЧНИХ ДЕЛА
- ВЕЋЕ СТУЧНО АНГАЖОВАЊЕ КОД СЛОЖЕНИЈИХ КРИВИЧНИХ ПРЕДМЕТА, КВАЛИТЕТ РАДА У ТИМ ПРЕДМЕТИМА
- НЕПОСТОЈАЊЕ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА ЗА ГОЊЕЊЕ У ПОЈЕДИНИМ СЛУЧАЈЕИВМА,
- НАНОШЕЊЕ ВЕЋЕ ШТЕТЕ ОПШТЕМ ИНТЕРЕСУ С ОБЗИРОМ НА ОКОЛНОСТИ ПОД КОЛИМА ЈЕ ИЗВРШЕНО КРИВЧНО ДЕЛО И НА ПОСЛЕДИЦЕ НАСТАЛЕ ИЗВРШЕЊЕМ
- НЕОПРАВДАНО СТВАРАЊЕ ТРОШКОВА КАДА ЈЕ ПОСЛЕДИЦА ОТКЛОЊЕЊА ИЛИ ШТЕТА НАДОКНАЂЕНА
- ВЕЋИ СТЕПЕН ПРЕВЕНТИВНОГ ДЕЈСТВА НА УЧИНИОЦЕ
- ВЕЋИ СТЕПЕН ВОЂЕЊА РАЧУНА О ИНДИВИДУАЛНИМ И ОПШТИМ ИНТЕРЕСИМА

ЗАКОНИК О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ ИМА ДВА ОБЛИКА ОПОРТУНИТЕТА У ПОСТУПАЊУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА:

- ОДЛАГАЊЕ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА
- ОДБАЦИВАЊЕ КРИВИЧНЕ ПРИЈАВЕ АКО ЈЕ ОСУМЊИЧЕНИ,
УСЛЕД СТВАРНОГ КАЈАЊА, СПРЕЧИО НАСТУПАЊЕ ШТЕТЕ
ИЛИ ЈЕ ШТЕТУ У ПОТПУНОСТИ НАДОКНАДИО, А ЈАВНИ
ТУЖИЛАЦ ОЦЕНИ ДА ИЗРИЦАЊЕ КРИВИЧНЕ САНКЦИЈЕ
НЕ БИ БИЛО ПРАВИЧНО

Јавни тужилац може одложити кривично гоњење за кривична дела за која је предвиђена новчана казна или казна затвора до пет година, ако осумњичени прихвати једну или више од следећих обавеза:

- 1) да отклони штетну последицу насталу извршењем кривичног дела или да накнади причињену штету;
- 2) да на рачун прописан за уплату јавних прихода уплати одређени новчани износ који се користи за хуманитарне или друге јавне сврхе;
- 3) да обави одређени друштвенкорисни или хуманитарни рад;
- 4) да испуни доспеле обавезе издржавања;

- 5) да се подвргне одвикавању од алкохола или опојних дрога;
  - 6) да се подвргне психосоцијалном третману ради отклањања узрока насилничког понашања;
  - 7) да изврши обавезу установљени правоснажном одлуком суда, односно поштује ограничење утврђено правоснажном судском одлуком.
- У наредби о одлагању кривичног гоњења јавни тужилац ће одредити рок у којем осумњичени мора извршити преузете обавезе, с тим да рок не може бити дужи од годину дана.
- Ако осумњичени у року изврши обавезу из ст.1 овог члана, јавни тужилац ће решењем одбацити кривичну пријаву и о томе обавестити оштећеног, а одредба чл.51 ст.2 законика неће се примењивати.

Одредбе чл.284 ст.3 ЗКП- у случају кривичних дела за која је прописна казна затвора до 3 године, јавни тужилац може одбацити кривичну пријаву ако је осумњичени, услед стварног кајања, спречио наступање штете или је надокнадио, а јавни тужилац према околностима случаја оцена да изрицање санкције не би било правично

3. глава 24 КЗ КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

чл.260 – загађивање животне средине

чл.261 – непредузимање мера заштите животне средине

чл.262 – противправна изградња и стављање у погон објеката и постројења која загађују животну средину

чл.263 – оштећење објеката и уређаја за заштиту животне средине

чл.264 – оштећење животне средине

чл.265 – уништење, оштећење, изношење у иностранство и уношење у Србију заштићеног природног добра

чл.266 – уношење опасних материја у Србију и недозвољено прерађивање, одлагање и складиштење опасних материја

чл.267 – недозвољена изградња нуклеарних постројења

чл.268 - повреда права на информисање о стању животне средине

чл.269 – убијање и злостављање животиња

чл.270 – преношење заразних болести код животиња и биљака

чл.271 – несавесно пружање ветеринарске помоћи

чл.272 – производња штетних средстава за лечење животиња

чл.273 – загађивање хране и воде за исхрану одн. напајање животиња

чл.274 – пустошење шума

чл.275 – шумска крађа

чл.276 – незаконит лов

Чл.277 – незаконит риболов

- ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

предлог за примену (иницијатива)

околности које јавни тужилац цени

- ВРСТУ И ТЕЖИНУ КРИВ. ДЕЛА
- НАЧИН ИЗВРШЕЊА КРИВ. ДЕЛА
- ЛИЧНЕ И ПОРОДИЧНЕ ПРИЛИКЕ УЧИНИОЦА
- ДРЖАЊЕ УЧИНИОЦА ПОСЛЕ ИЗВРШЕНОГ КРИВ. ДЕЛА
- ОСУЂИВАНОСТ,
- ПРИЗНАЊЕ
- ОКОЛНОСТИ И ПОСЛЕДИЦУ КРИВИЧНОГ ДЕЛА,
- ПОНОВНА ПРИМЕНА ОПОРТУНИТЕТА,
- СТАДИЈУМ ИЗВРШЕЊА КРИВ. ДЕЛА
- СТИЦАЈ КРИВ. ДЕЛА – чл.261 и 260 КЗ
- РЕШЕЊЕ О ОДУЗИМАЊУ ПРЕДМЕТА чл.535 ЗКП

изјава осумњиченог

избор обавезе/рок

одлука о примени

извршење/неизвршење обавезе

окончање поступка

- НЕМА УПУТСТВА РЈТ У ПОГЛЕДУ ПРИМЕНЕ
- НЕМА СМЕРНИЦА, КРИТЕРИЈУМА

4. ЗАКЉУЧЦИ

ИМА МЕСТА ПРИМЕНИ НАЧЕЛА ОПОРТУНИТЕТА

ПРИ ВРШЕЊУ ДИСКРЕЦИОНОГ ОВЛАШЋЕЊА, ЈАВНИ ТУЖИЛАЦ, У СΚЛАДУ СА ВАЖЕЋИМ ЗАКОНИКОМ, САМОСТАЛНО ОДЛУЧУЈЕ, РУКОВОДЕЋИ СЕ ТЕЖИНОМ, ПРИРОДОМ, ОКОЛНОСТИМА И ПОСЛЕДИЦАМА СВАКОГ КОНКРЕТНОГ КРИВИЧНОГ ДЕЛА, ЛИЧНОШЋУ УЧИНИОЦА, ИЗВЕСНОМ ПРЕСУДОМ СУДА, ПОЛОЖАЈЕМ ОШТЕЋЕНОГ, ЕФЕКТИМА НА УЧИНИОЦА, О ЊЕГОВОЈ ПРИМЕНИ.